

INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ PRO ZASTUPITELE A ČLENY KOMISE/VÝBORU

Obecné informace k ochraně soukromí

Základ právní úpravy ochrany soukromí vyvěrá z **čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod** (usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod).

Vedle veřejnoprávní formy ochrany v podobě nařízení GDPR je osobnost jednotlivce chráněna i soukromoprávně, a to **občanským zákoníkem**. Je tedy třeba si uvědomit, že i za předpokladu, že dodržíme veškerá pravidla stanovená v nařízení GDPR, mohou narušit právo na soukromí jednotlivce či porušit důstojnost jednotlivce a mohou čelit soukromoprávní žalobě u civilních soudů. **Proto je třeba vyhnout se používání jakýchkoliv materiálů, které by mohly vést k dehonestaci druhé osoby, popř. jakkoli narušit cizí soukromí. V extrémních případech může mít porušení soukromí i trestněprávní dopady.**

Občanský zákoník stanoví, že **každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého**. Ustanovení § 81 odst. 2 občanského zákoníku dodává, že ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.

Obecné informace týkající se nařízení GDPR

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (General Data Protection Regulation, tzv. GDPR) představuje právní rámec ochrany osobních údajů v evropském prostoru, které od 25. května 2018 přímo stanovuje pravidla pro zpracování osobních údajů, včetně práv subjektu údajů (fyzické osoby). Nařízení GDPR je rovněž základem pro volný pohyb osobních údajů v rámci EU.

Z věcné působnosti GDPR jsou vyloučeny činnosti, při kterých jsou zpracovávány osobní údaje výlučně pro osobní či domácí činnost. GDPR se rovněž nevztahuje na zpracování prováděné příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů.

GDPR stojí na několika základních zásadách, mezi které patří např. zásada zákonnosti, korektnosti, transparentnosti, přesnosti či účelového omezení. **Účelem GDPR je, aby ke zpracování osobních údajů docházelo vždy na základě právního titulu s jasně vymezeným legitimním účelem.**

Osobním údajem je **jakákoli informace, na základě které lze přímo či nepřímo identifikovat fyzickou osobu**, zejména s odkazem na jeden z prvků její fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity. Může jít o jméno a příjmení, telefonní číslo či třeba otisk prstů. GDPR uvádí několik dalších příkladů, např. údaje o GPS poloze či IP adresu.

Proces zpracování osobních údajů začíná shromažďováním a vyhledáváním osobních údajů, dále pak pokračuje jejich ukládáním na nosiče informací, používáním těchto údajů nejrozličnějším způsobem (zpřístupňováním, předáváním, šířením, zveřejňováním či třeba tříděním) a končí buď likvidací, anebo anonymizací těchto údajů. Pro tyto operace stanoví GDPR nejrozličnější pravidla.

Těžiště právní úpravy nalezneme v čl. 6 GDPR, který rozvíjí základní zásadu zákonnosti – odpovídá na otázku, kdy je zpracování v souladu se zákonem, a kdy nikoli. **GDPR se odchyluje od principu, že zpracování je možné pouze se souhlasem dané osoby; naopak, souhlas by měl být spíše doplňkovým a podřadným právním titulem.** GDPR stojí na principu, že **zpracování je zákonné jen tehdy, dochází-li k němu na základě některého z šesti právních titulů**, které rozvádí právě čl. 6 GDPR. Rozumí se jimi zpracování nezbytné pro plnění smlouvy či plnění právní povinnosti, zpracování nezbytné pro ochranu životně důležitých zájmů, veřejného zájmu či zpracování na základě oprávněného zájmu správce. Posledním titulem je pak zpracování na základě souhlasu.

Kapitola III GDPR upravuje právní postavení subjektu údajů, tedy osoby, jejíž osobní údaje jsou zpracovávány. GDPR nejprve upravuje otázky komunikace se subjekty. Nařízení výrazně rozšiřuje okruh informací, které je nutné subjektům poskytovat, ale klade také důraz na formu komunikace – vyžaduje se jasnost, srozumitelnost a přehlednost. Úřad

městské části Brno-střed ve spolupráci s pověřencem pro ochranu osobních údajů připravil **Zásady ochrany osobních údajů**, které již naleznete na webu www.brno-stred.cz.

K činnosti zastupitelstva

Člen zastupitelstva obce má podle ustanovení § 82 písm. c) zákona o obcích **právo při výkonu své funkce požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce**, nicméně toto právo lze realizovat za současného respektování jiných právních předpisů, zejména předpisů na ochranu osobních údajů.

Výkon funkce člena zastupitelstva nelze zužovat pouze na věci nyní projednávané v zastupitelstvu, nýbrž je třeba jej chápat jako výkon funkce v obecné rovině. Právo na informace se tak vztahuje v podstatě na všechny záležitosti týkající se činnosti městské části, které se jakýmkoli způsobem dotýkají pravomocí zastupitelstva městské části. Jedná se tedy o veškeré informace, tedy i takové, které podléhají zákonné ochraně (obchodní tajemství, osobní údaje, ...). Nicméně **ochranu těchto údajů je třeba respektovat, a proto je člen zastupitelstva vázán mlčenlivostí o všech těchto chráněných údajích. V případě nerespektování této ochrany se člen zastupitelstva vystavuje riziku právního postihu (soukromoprávní žaloba na ochranu osobnosti či obchodního tajemství, sankcím dle zákona o ochraně osobních údajů či GDPR, trestněprávním postihům).**

Za shromažďování a zpracování osobních údajů v jakékoli podobě nesou členové zastupitelstva výlučně osobní odpovědnost a vystavují se případným sankcím ze strany Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Pověřenec pro ochranu osobních údajů všem členům zastupitelům doporučuje využívat výhradně pracovní e-mailové adresy na doméně brno-stred.cz a nepřeposílat automaticky poštu z domény brno-stred.cz na jinou doménu, a to z důvodu IT bezpečnosti.

K interním pravidlům městské části Brno-střed

Na zastupitele a členy komisí/výborů se nevztahuje směrnice Statutárního města Brno, městské části Brno-střed č. 12 o ochraně a zpracování osobních údajů ve znění pozdějších předpisů, neboť je závazná pouze pro zaměstnance a osoby, které mají na základě smluvního vztahu přístup k osobním údajům, což ovšem neznamená, že členové komise/výboru nejsou vázáni žádnými povinnostmi ve vztahu k ochraně osobních údajů.

Zastupitelé a členové komisí/výborů jsou vázáni **Základními pravidly postupů souvisejících se zpracováním osobních údajů v souladu s GDPR** (dále jen Základní pravidla), které vzalo na vědomí Zastupitelstvo městské části Brno-střed na svém 29. zasedání konaném dne 20. 6. 2018 usnesením č. ZMČ/2018/29/52, které zároveň uložilo všem členům zastupitelstva, aby při plnění svých úkolů zajišťovali dodržování těchto pravidel.

Normy obsažené v Základních pravidlech jsou pouhou rekapitulací zákonných norem, které vyplývají přímo z nařízení GDPR a zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.

Porušením pravidel ochrany osobních údajů obsažených v nařízení GDPR, zákonu o zpracování osobních údajů a Základních pravidlech se konkrétní člen zastupitelstva či komise/výboru vystavuje riziku občanskoprávního sporu z důvodu zásahu do osobnostního práva (soukromí fyzické osoby), spáchání deliktu na úseku ochrany osobních údajů či spáchání trestného činu neoprávněného nakládání s osobními údaji ve smyslu ustanovení § 180 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

Tímto beru na vědomí, že ze Základních pravidel vyplývají zejména následující povinnosti:

- **zpracovávat osobní údaje pouze na základě právního titulu stanoveného v čl. 6 nařízení GDPR** (zpracování nezbytné pro plnění smlouvy či právní povinnosti; zpracování nezbytné pro ochranu životně důležitých zájmů; zpracování nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci; zpracování nezbytné pro účely oprávněných zájmů městské části Brno-střed);
- **zpracovávat osobní údaje pouze v nezbytném rozsahu;**
- **zpracovávat osobní údaje pouze po nezbytnou dobu;**
- **zachovávat mlčenlivost o osobních údajích tam, kde není účelem zpracování jejich zveřejnění;**

- **v případě záměru zveřejnit osobní údaje vždy předem posoudit zákonnost zveřejnění, jakož i vhodnost a rozsah daného zveřejnění** (v případě pochybností je nutné provést konzultaci s pověřencem pro ochranu osobních údajů);
- **přijmout organizační a technická opatření k zajištění ochrany nosičů osobních údajů** (zejména uzamykání skříní a prostor; používání pouze zabezpečené výpočetní techniky; ochrana přenosných zařízení dostatečně silnými hesly; využívání zamčených přepravních obalů; využívání folií na displejích; šifrování souborů);
- **zajistit likvidaci osobních údajů, jakmile pomine účel, pro který byly osobní údaje zpracovávány**, a to takovými kroky nebo operacemi, jejímž důsledkem je nenávratné zničení (nebo trvalé vyloučení z dalšího zpracování) těchto informací;
- **využívání e-mailové pošty na doméně brno-stred.cz a**
- **ohlašování každého porušení zabezpečení osobních údajů Odboru právnímu a organizačnímu Úřadu městské části Brno-střed.**